

Arfon Jones, DD

Dyfarnu gradd Doethur mewn Diwinyddiaeth
er anrhydedd i Arfon am ei waith gyda beibl.net

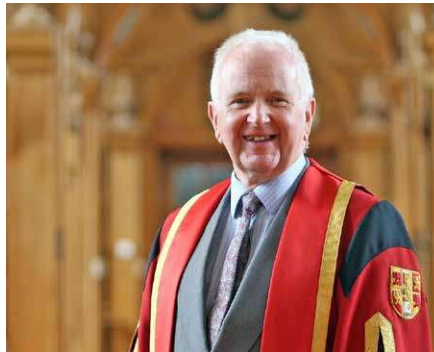
Llongyfarchiadau enfawr i Arfon Jones, DD, ar yr anrhydedd o dderbyn gradd Doethur mewn Diwinyddiaeth gan Brifysgol Bangor. Ymhlith y rhestr o bobl ar wefan Prifysgol Bangor sy'n derbyn graddau eleni, nodir fel a ganlyn:

Arfon Jones, graddedig o Fangor sy'n enwog am ei gyfraniad i ddiwylliant crefyddol Cymru ac am gynhyrchu testun academiaidd syml, dealladwy o'r Beibl Cymraeg sy'n cyd-fynd â diwylliant cyfoes.

Estynnwn ein llongyfarchiadau gwresog i Arfon, gan ddiolch am ei gyfraniad i fywyd Cristnogol ein cenedl.

Pan ddechreuodd Arfon drosi'r Ysgrythur i Gymraeg a fyddai'n ddealladwy i iuenctid a dysgwyr yn nechrau nawdegau'r ugeinfed ganrif, fel 'aralleiriad' roedd yn bwriadu gwneud hynny. Ond wrth drafod y gwaith gyda'r United Bible Societies, ac esbonio mai trosi o'r ieithoedd gwreiddiol, Hebraeg a Groeg, a wnâi, yn unol â'r ddisgyblaeth academiaidd fanylaf, fe wnaethon nhw gadarnhau mai 'cyfieithiad' oedd beibl.net mewn gwirionedd, ac nid 'aralleiriad'. Wedi sicrhau eu cefnogaeth, cafodd ddefnydd o feddalwedd cyfieithu arbenigol ac ymuno â rhwydwaith rhyngwladol o ysgolheigion beiblaidd academiaidd a phroffesiynol oedd yn arbenigo ar gyfieithu'r Ysgrythrau i amrywiaeth o ieithoedd mewn idiom cyfoes. Y bwriad bob amser oedd cyhoeddi'r gwaith yn electronig, a dyna a wnaed, gyda 27 llyfr y Testament Newydd ar gael erbyn 2005 a gweddill y Beibl – 39 llyfr yr Hen Destament – yn barod erbyn 2013.

Pan ddaeth yn fater o gyhoeddi fersiwn copi caled, mynnodd Cymdeithas y Beibl gyhoeddi beibl.net ochr yn ochr â'r Beibl Cymraeg Newydd (BCN) a'r Beibl Cymraeg Newydd Argraffiad Diwygiedig (BCND) a'i hyrwyddo fel y fersiwn cydnabyddedig cyfoes ar gyfer yr oes ddigidol. Ers ei gyhoeddi yn 2015, mae bellach wedi mynd drwy bedwar argraffiad, gan werthu dros 15,000 o gopïau; yn ychwanegol at hynny, cyhoeddwyd fersiwn print bras yn ogystal â'r Beibl Lliw, sef y Beibl lliw cyntaf erioed

yn y Gymraeg. O ran y defnydd eang sy'n cael ei wneud o beibl.net mewn clawr caled ac ar y we, enillodd ei le fel y fersiwn mwyaf poblogaidd o'r Beibl cyfoes yn Gymraeg, tra mae'r Beibl Lliw wedi cael derbyniad arbennig hefyd. Er bod sawl Beibl lliw i blant, aralleiriadau syml o'r stori oeddent, ond dyma'r tro cyntaf i Feibl lliw gael ei gyhoeddi a oedd yn cynnwys y testun beiblaidd ei hun, heb fod yn aralleiriad.

A'r gwaith gyda throsi'r Beibl wedi'i gwblhau, mae Arfon wedi ymddiddori fwyfwy yn hanes y Beibl Cymraeg gan sicrhau bod fersiwn William Salesbury o'r Testament Newydd (1567) ynghyd â'r Salmau ar gael i'w lawrlwytho, ynghyd â chyfieithiadau eraill megis *Y Ffordd Newydd* (1971). Datblygodd hefyd Ap fel bod pob un o'r fersiynau hyn ar gael ar gyfer i-Pad a ffôn symudol.

Mae cyfraniad Arfon i fywyd ysbrydol y genedl yn fwy o lawer na'r uchod. Dros y deng mlynedd ar hugain diwethaf mae wedi cyfieithu neu addasu dros dri chant o emynau a chaneuon Cristnogol cyfoes, llawer ohonynt yn *Canueon Ffydd* ac eraill sydd i'w gweld ar wefan Cyngor yr Ysgolion Sul, sef gobaith.org. Mae'n awdur cyfrolau gwreiddiol megis *Llefara Arglwydd: Arweiniad i'r Ffydd Gristnogol* (1983), *Heddychiaeth Gristnogol* (1984), *Y Beibl... ar Ferched* (2018), heb sôn am lu o addasiadau megis *Cristnogaeth go iawn* (1987), *Maplyfr y Beibl* (2003), 42, sef hanes 42 o Gristnogion enwog cyfoes (2017) a channoedd o astudiaethau yn y wasg grefyddol ar hyd y blynyddoedd. Mae ganddo golofn ddeufisol

yn y cylchgrawn cydenwadol *Cristion* ers deng mlynedd.

Mae Arfon Jones yn uchel ei barch ar draws y sbectrwm Cristnogol cyfan, o'r Eglwys yng Nghymru hyd at y mudiadau Pentecostaidd Saesneg eu hiaith. Ychydig a all ennyn ymddiriedaeth pob carfan, yn eciwmenaidd, yn enwadol ac yn efengylaidd, ond llwyddodd Arfon i wneud hynny trwy ei ddiffuantrwydd, ei ysbryd brawdol a'i lafur diflino dros gael yr Ysgrythur yn nwylo'r genhedlaeth sy'n codi. Yn ŵr gradd o Brifysgol Bangor, daeth â chlod arbennig i'w *alma mater*.

Yn frodor o Gellioedd, Llangwm, ac wedi'i fagu yn Nyffryn Clwyd, graddiodd Arfon yn BMus o Adran Gerdd Coleg Prifysgol Gogledd Cymru, Bangor (fel yr oedd y pryd hynny) yn 1975, gan ddilyn hynny â gradd BD, eto o Fangor, yn 1978. Bu'n gweithio am flwyddyn gyda'r diweddar Barchd T. J. Davies yn swyddog gyda'r Cyngor Unedig ar Alcohol a Chyffuriau Eraill cyn ei benodi'n Swyddog Ieuenctid cyntaf Undeb yr Annibynnwyr Cymraeg. Symudodd yn 1989 i fod yn Ysgrifennydd Cyffredinol y Gynghrair Efengylaidd yng Nghymru, ac yna, yn 1999, yn swyddog maes y mudiad newydd Gobaith i Gymru.

Yn ogystal â darparu deunydd addoli i'r eglwysi – emynau arloesol y 'canu newydd' yn y gyfrol *Grym Mawl*, er enghraifft – ac addasiadau o gyfrolau lliw llawn gan gwmni rhyngwladol Lion Publishing, prif fenter y mudiad oedd creu'r wefan www.beibl.net a pharatoi fersiwn cyfan o'r Beibl mewn Cymraeg cyfoes. Wedi ymarfogi'n academiaidd ar gyfer y gwaith trwy ddilyn cwrs gradd uwch yng Ngroeg y Testament Newydd a Hebraeg, ef a fu'n bennaf cyfrifol am drosi'r testun i ieithwedd sy'n gweddu i ddiwylliant ieuenctid yr unfed ganrif ar hugain ac i ddysgwyr. Mae natur y fenter a'i llwyddiant diamheuol wedi'u nodi yn y crynodeb uchod.

Yn aelod, diacon a phregethwr lleeg yn Eglwys Annibynnol Ebeneser, Caerdydd, mae Arfon yn briod â Rachel, ac mae ganddynt dri o blant.